

A P R O B A T

prin Hotărârea Consiliului de administrare
a Asociației de Arbitraj din RM
nr. 4/2018 din 21.06.2018
Președinte A. Țelihov

REGULAMENTUL ***privind taxe și cheltuieli de arbitraj*** ***a Curții Aeronautice de Arbitraj din Moldova*** **a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova**

Articolul 1 **Taxă de arbitraj**

1.1. Taxa de arbitraj reprezintă o sumă bănească, care se plătește de către parte pe fiecare cerere de arbitraj, pentru onorarea judecătorilor și personalului, care participă în procedurile arbitrale, asigurarea activității Asociației de arbitraj din Republica Moldova și acoperirea cheltuielilor comune a Curții de Arbitraj (cheltuieli administrative de întreținere a Curții și asigurare a procedurilor arbitrale, inclusiv de întreținere și asigurare tehnică a încăperilor, echipamentului, inventarului, tehnicii de calcul, achitare a taxelor de stat, impozitelor, plăților comunale și serviciilor analogice, onorariile personalului Curții, cheltuielile de deplasare și reprezentare a conducerii Curții de Arbitraj, procedurile post-arbitrale, în particular, de arhivare și păstrare a dosarelor, expediere și eliberare a copiilor și extraselor de pe acestea, prezentarea spre supraveghere judiciară, procedurile arbitrale repetate în cazul desființării hotărârii etc).

1.2. Taxa de arbitraj se achită integral înainte de depunere a cererii de arbitraj în lei moldovenești sau valută străină, fără sau cu numerar, iar documentul de plată se anexează la cererea de arbitraj.

1.3. Taxa de arbitraj se consideră achitată din ziua încasării pe cont bancar sau în casieria Curții de Arbitraj.

1.4. Mărimea și modalitatea achitării onorariilor, altor plăți, evidența acestora, documentația de evidență a acestora, alte forme de utilizare a sumelor, primite cu titlu de taxă de arbitraj, se stabilesc prin ordinele Președintelui conform regulamentelor Curții de Arbitraj și legislației Republicii Moldova.

Articolul 2 **Mărimea taxei de arbitraj**

2.1. Mărimea taxei de arbitraj depinde de valoarea acțiunii și constituie:

- 0 - 2 500 000 lei – **2,8 %**, dar nu mai puțin de **20 000 lei**;
- 2 500 001 - 5 000 000 lei – 70 000 lei + **2,5 %** din suma ce depășește 2 500 000 lei;
- 5 000 001 - 10 000 000 lei – 132 500 lei + **2,2 %** din suma ce depășește 5 000 000 lei;
- 10 000 001 - 25 000 000 lei – 242 500 lei + **1,9 %** din suma ce depășește 10 000 000 lei;
- 25 000 001 - 50 000 000 lei – 527 500 lei + **1,6 %** din suma ce depășește 25 000 000 lei;
- 50 000 001 -100 000 000 lei – 927 500 lei + **1,3 %** din suma ce depășește 50 000 000 lei;
- peste 100 000 000 lei –1 577 500 lei + **1,0 %** din suma ce depășește 100 000 000 lei.

2.2. În cazul când litigiul poartă un caracter nepatrimonial, se achită taxa de arbitraj în mărime de **30 000 lei**.

2.3. Curtea de Arbitraj verifică corectitudinea calculului și integritatea achitării taxei de arbitraj și altor plăți de către părți. Dacă partea a calculat și achitat taxa de arbitraj sau altă plată eronat, Președintele sau completul de judecată stabilește mărime corectă a sumei ce urmează a fi achitată.

2.4. La modificarea cerințelor arbitrale până la începerea procedurii arbitrale, taxa de arbitraj se încasează reieșind din ultima (modificată) valoarea acțiunii.

2.5. La majorarea sau înaintarea unor cerințe noi după începerea procedurii arbitrale, se achită taxa de arbitraj suplimentară.

2.6. La depunerea cererii reconvenționale arbitrale sau la alăturarea la cererea arbitrală principală, taxa de arbitraj se calculează conform valorii cererii reconvenționale și se achită în ordinea prevăzută de pct. 2.1 din prezentul Regulament.

Articolul 3

Micșorarea mărimii și restituirea parțială a taxei de arbitraj

3.1. Ca o excepție, la cererea scrisă motivată a părții (părților), ținând cont de specificul litigiului, volumul și complexitatea acțiunilor efectuate de către Curtea de Arbitraj pe dosar, precum și altor temeuri, Curtea de Arbitraj poate dispune micșorarea mărimii taxei de arbitraj, inclusiv:

- a) restituirea reclamantului până la **75%** din suma taxei de arbitraj achitată, după excluderea cheltuielilor suportate de către Curtea, dacă acesta a renunțat la cererea de arbitraj înainte de numirea primei ședințe fără soluționarea chestiunii privind aplicarea măsurilor de asigurare;
- b) restituirea reclamantului până la **50%** din suma taxei de arbitraj achitată, după excluderea cheltuielilor suportate de către Curte, dacă acesta a renunțat la cerere de arbitraj după numirea primei ședințe fără soluționarea chestiunii privind aplicarea măsurilor de asigurare, și la restituirea cererii de arbitraj în temeuri art.art. 17.3-17.4 a Regulamentului privind activitatea Curții de Arbitraj Economic a RM;
- c) restituirea reclamantului până la **30%** din suma taxei de arbitraj achitată, după excluderea cheltuielilor suportate de către Curte, dacă în prima ședință reclamantul solicită încetarea procedurii sau renunță la acțiune pe motivul soluționării litigiului pe cale amiabilă;
- d) restituirea reclamantului până la **10%** din suma taxei de arbitraj achitată, după excluderea cheltuielilor suportate de către Curte, dacă părțile au convenit privind soluționarea litigiului de către un judecător unic, sau prin procedurile de conciliere (mediere).

3.2. Taxa de arbitraj minimă și cea aplicată pe litigii nepatrimoniale nu se supune micșorării sau restituirii.

3.3. Indicația privind micșorarea sau restituirea părții taxei de arbitraj se reflectă în hotărâre arbitrală în fond sau în încheiere privind încetarea procedurii arbitrale. În

cazul încetării procedurii arbitrale înainte de formare a completului de judecată, chestiunea privind restituirea părții taxei de arbitraj se decide de către Președinte.

Articolul 4 **Cererea reconvențională. Taxa de arbitraj și cheltuieli**

Pentru cererea reconvențională se aplică aceleași reguli privind taxa de arbitraj și cheltuieli ca și la cerere de arbitraj principală.

Articolul 5 **Soluționarea repetată a litigiului**

La soluționarea repetată a litigiului în urma desființării hotărârii arbitrale de către instanță de judecată, taxa de arbitraj și cheltuieli noi nu se mai încasează.

Articolul 6 **Compensarea taxei de arbitraj**

6.1. Partea, împotriva căreia s-a emis hotărâre, se obligă să compenseze taxa de arbitraj, cu excepția cazurilor când instanța arbitrală aplică alte forme de soluționare.

6.2. Dacă cererea de arbitraj se admite parțial, atunci părțile se obligă să compenseze taxa de arbitraj proporțional cerințelor înaintate împotriva lor și admise, și invers proporțional cerințelor admise în beneficiul lor.

Articolul 7 **Cheltuieli a Curții de Arbitraj**

7.1. În afară de taxă de arbitraj, părțile de asemenea sunt obligate să poarte cheltuielile Curții de Arbitraj legate de procedurile arbitrale, în particular:

- a) cheltuieli de birou și cele poștale;
- b) cheltuieli de colectare a probelor;
- c) cheltuieli de traducere a înscrisurilor și în dezbateri arbitrale;
- d) cheltuieli pentru atragerea specialiștilor și efectuare a cercetărilor;
- e) cheltuieli de deplasare a judecătorilor arbitrali (judecătorului) aleși de către părți (parte) la locul de examinare a litigiului, dacă judecătorii (judecător) permanent domiciliază în afară municipiului Chișinău;
- f) cheltuieli legate de deplasare și aflare a completului de judecată în altă localitate în scopul efectuării unei ședințe în afara sediului Curții;
- g) orice cheltuieli procedurale legate de efectuarea procedurilor arbitrale și de mediere de către Curtea de Arbitraj.

7.2. Dacă părțile nu vor conveni altfel, cheltuielile Curții de Arbitraj se calculează în aceeași valută, în care ele sunt suportate și se compensează conform art. 6;

7.3. Completul de judecată este în drept să oblige partea să depună un avans, să achite nemijlocit valoarea sau să asigure efectuarea unor acțiuni necesare la soluționarea litigiului.

7.4. Completul de judecată este în drept să oblige partea, care a solicitat colectarea probelor, efectuarea expertizei și a altor acțiuni similare legate de soluționarea litigiului și de asemenea să achite aceste cheltuieli prin plată în avans.

7.5. Dacă aceste acțiuni se efectuează din oficiu de către completul de judecată, acesta este în drept înainte de adoptarea hotărârii definitive să oblige o parte sau ambele părți să achite aceste acțiuni prin plată în avans.

7.6. Dacă una din părți nu execută obligația privind achitarea taxei sau cheltuielilor de arbitraj, iar altă parte a executat-o, acest fapt se menționează în hotărârea arbitrală.

7.7. Toate plățile similare de asemenea se depun pe contul indicat de către Curtea de Arbitraj și se menționează în hotărârea (încheierea) arbitrală definitivă.

Articolul 8

Cheltuielile părților

8.1. Părțile de sine stătător poartă toate cheltuielile de pregătire și participare a reprezentanților, martorilor, specialiștilor, experților săi în procedurile arbitrale.

8.2. Completul de judecată este în drept să oblige partea, împotriva căreia s-a emis hotărâre, să compenseze altei părți cheltuielile suportate de ea în legătură cu utilizarea asistenței juridice a avocatului în cadrul activității profesionale a acestuia, în așa măsură, în care acestea au fost reale, confirmate documentar, necesare și rezonabile în procedura arbitrală dată, conform tarifelor recomandate de către avocatura Republicii Moldova, sau de organul analogic a statului, al cărui rezident este partea utilizatoare a asistenței avocatului.

Articolul 9

Intrarea în vigoare

Prezentul Regulament intră în vigoare la data aprobării acestuia de către Consiliul de Administrare a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova și este obligatoriu pentru aplicare pe toate litigiile atât aflate pe rol la Curtea de Arbitraj, cât și cele ce urmează a fi înaintate.